

SLOVENSKI NAROD

Izbaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej.

„Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 1. pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Preprečeno volilno nasilje SLS

Kako so hoteli klerikalci prisilepariti ljubljanski mandat

Na njihovo zahtevo je veliki župan potom policije uvedel inkvizicijsko preiskavo o pristnosti podpisov na kandidatski listi Naprednega bloka za ljubljanske občinske volitve.

Ker so klerikalci odrekli vsa sredstva v boju proti naraščanju moči SDS in jim tudi ničesar ne pomagajo njihove bedasto izmišljene laži, so v mnenju, da je vlada njihova ekspozitura, veliki župan pa njihov sluga, prišli na sijajno misel — razveljavljanje liste Naprednega bloka za občinske volitve v Ljubljani.

Vložili so na velikega župana ovadbo, da je cela vrsta podpisov na kandidatski listi naprednega bloka ponarejenih, radi česar da jo je treba razveljaviti. „Ponarejeni“ naj bi bili podpisi gg. Josipa Turka, trgovca Šterka, prof. dr. Koprivnika itd.

Vlada je šla seveda klerikalcem na roke. Namesto, da bi po svoji dolžnosti na podlagi ovadbe zahtevala prizade, zlasti pa predstavnik liste, je stvar odstopila policiji kot kazensko zadevo (!) in sedaj preiskuje policija oficijelno pod pretnostjo kazenske preiskave (!!) pristnost podpisov vseh 98 kandidatov in namestnikov, če bi se morebiti vendarle mogla najti pogrška, na podlagi katere bi bilo mogoče listo razveljaviti.

Policija, ki je pričela včeraj vršiti svoje „delo“, ni šla poizvedovat najprej k onim, ki po trditvi klerikalne prijave liste niso osebno podpisali, ali pa k predstavnikom liste, temveč, je pričela loviti osebje tajništva SDS ter ga ves dan zasliševala, kdo je listo podpisoval in kdo ji je nosil kandidatom v podpis.

Posebno pozornost je policija posvetila podpisom gg. Turka, Šterka in Koprivnika, o katerih je domnevala, da so bili v času podpisovanja liste odsotni iz Ljubljane. Policija ni vprašala prizadetih ali so njihovi podpisi pristni, pač pa je rajše izpraševala osebe v tajništvu SDS! O pristnosti podpisov teh gospodov, ki so v Ljubljani precej znani, bi se seveda lahko prepričali tudi na drug način.

Ali bi policija postopala na enak način, če bi n. pr. dobila prijavo, da je bila g. Korošcu na shodu tam in tam ukradena zlata ura? Ali bo potem tudi najprej šla spraševati vse udeležence shoda, ali je bil g. Korošec res ukraden ali ne, ne bo se pa obrnila na g. Korošca samega? No, to bi se zdelo tudi ljubljanski policiji preneumno. In vendar ni preiskava o podpisih na listi Naprednega bloka nič drugačna!

Glavno pri vsej stvari pa je dejstvo, da se je pustil veliki župan izrabiti za prozorno klerikalno intrigo in da očitno po njegovih odredbi policija išče gradivo za politične spekulacije klerikalne stranke, kar se niti v Avstriji v najhujših časih preganjanja naprednega življa ni pripetilo!

Klerikalna spekulacija je prozorna. Hotelo so s svojo lumparijo oropati Ljubljano glavne napredne liste pri občinskih volitvah, z razveljavljanjem te liste pa zanesli zmešnjavo med napredne ljubljanske volilce tudi pri nedeljskih občinskih volitvah. To je bila čista senzacija, ki jo je g. Korošec — bil je zopet enkrat preveč zgovoren! — napovedal na svojem shodu v Kamniku in od katere se je nadejal, da mu bo morda vendarle rešila ljubljanski mestni mandat. Da bi prišel do njega na pošten način, nad tem je že davno sam obupal.

Ni treba še le povdarjati, da je klerikalna ovadba brez vsake podlage in da so prav vsi podpisi na listi Naprednega bloka za občinske volitve lastno ročni. Klerikalni poskus, da bi si pri sleparili ljubljanski mandat, se je seveda zato ponesrečil in bo škodoval SLS sami. Napredni in sploh vsi poštene ljubljanski volilci pa bodo odgovorili na to najnovejši falotstvo s tem, da bodo s klerikalci v Ljubljani pri obeh volitvah temeljito obračunali.

„Združena demokracija proti diktaturi reakcije“

Volilni shod Ljube Davidovića v Beogradu

„Vseh dosedanjih 27 jugoslovenskih vlad je bilo za delo nesposobnih“. — Proti zlorabi krone v volilnem boju. — Diktatura reakcije je v Jugoslaviji nemogoča.

— Beograd, 6. septembra. Danes se je vršil z veliko napetostjo pričakovani shod demokratske stranke, na katerem je nastopil kot glavni govornik Ljuba Davidović. Kakor je že prej najavil, je na tem shodu odgovoril g. Vukičeviću v izredno ostrem tonu. Ožigosal je početje radikalnega dela vlade in povdaril, da je pri nas žal mnogo politikov, ki pozabijo popolnoma na vse, samo da ostanajo na vladni. Eden teh politikov je tudi g. Vukičević. Jugoslavija je položila 2.300.000 človeških žrtv za svojo svobodo in enakost. Zato si te svobode ne bo dala odvzeti od nikogar, najmanj pa od kakega Vukičevića. V svojih nadaljnjih izjavah je kritiziral politiko radikalne stranke in naglasil, da nosi baš ta stranka največjo krivdo, da je bilo vseh dosedanjih 27 vlad, kar smo jih imeli po ujedinenju, nezmožnih in nesposobnih za delo. Glede napovedi g. Vukičevića, da hoče razčistiti radikalno stranko, je g. Davidović naglasil, da razume g. Vukičević to čiščenje tako, da izloči iz stranke vse one, ki ne odobravajo njegovega početja. On nastopa proti gg. Tričkoviću in Petroviću, ki sta znana borca za demokracijo in parlamentarizem. Radikali sami imenujejo danes g. Vukičevića gro-

bokopa radikalne stranke, ki hoče pokopati njene najboljše ljudi. Končno je Davidović ožigosal zlorabo kraljevega imena pri volilni agitaciji in ostro napadel Vukičevića, ki hoče prejudicirati prerogativam krone s tem, da venomer naglašava, da bo ostal na vladni tudi po 11. septembru, če tudi ne bo dobil pri volitvah za to potrebne večine. Od tega pa do odkrite diktature je samo še en korak. Ni dvoma, da bo znala krona sama čuvati svoje pravice pred napadi takih ljudi, mi pa in vsi poštene radikali bomo stali vedno na braniku parlamentarizma in demokracije. Za svoje delo pa bo ministrski predsednik takoj po volitvah dajal težak odgovor. Nato je obširno govoril o terorju, ki ga izvajajo vladni radikali ne le nad opozicijskimi, ampak tudi nad vladnimi strankami in skupinami, ki ne gredo čez drn in strn za g. Vukičevićem. Pozivajoč zborovalce na složen boj demokracije in napredka proti reakciji in diktaturi, je g. Davidović zaključil svoj govor z besedami: „Vse kar je pošteno, kar misli dobro in kar želi državi in narodu boljše bodočnost, mora 11. septembra glasovati za združeno demokracijo in proti diktaturi reakcije.“

Volilnega nasilja ni

— Zagreb, 6. septembra. Današnji „Jutarnji list“ prinaša iz Vrginmosta sledečo brzojavko:

„Danes sem kot nosilec (pasijeve) liste prišel v Glinu in se ustavil pred gostilno ob državni cesti v sredini mesta. Takoj nato je prišel k meni policijski komisar Suznjević s štirimi policaji in orožniki z nasajenimi bajoneti ter izjavil, da postopa po višjem povelju. Zaplenil mi je avto in na sredi ceste brez navzočnosti civilnega zastopnika občine izvršil preiskavo moje prtljage, zaplenil in odnesel volilne proglase, mene in sreskega kandidata Adama Durmana pa odvedel na sresko poglavarstvo, kjer so naju imeli dve uri zaprta. Veliki župan Hanzeković pa se vozi skupno z dr. Pelešem v avtomobilu na agitacijo. Lepa volilna svoboda. Javite to narodu. — Milan Čanak.“

Odgoditev otvoritve zračne proge Zagreb — Beograd

— Beograd, 6. septembra. Civilni zračni promet na progi Beograd — Zagreb bo odprt šele 15. januarja prihodnjega leta. Otvoritev, ki je bila prvotno določena že za letošnjo jesen, je bila odgojena, ker ni bilo mogoče nabaviti pripravnih letal. Proget bo oskrbovala civilna družba, ki pa bo dobivala od države za vsak prevoznik km po 26 Din podpore. Doker ne bo razpolago civilnih pilotov, bodo oskrbovali promet vojaški letalci. Te dni sta odpotovala Söndermayer in Strizenski v Berlin, Pariz in London, da si ogledata tamšnje tovarne letal in naročita primerne tipe letal za oskrbovanje tega prometa. To bo prva redna zračna proga v naši državi, ki se bo pozneje podaljšala do Ljubljane in bo imela tu zvezo s progo Trst — Dunaj — Praga, ki bo uvedena tekom prihodnjega leta.

Silna poplava v Besarabiji

— Bukarešta, 6. septembra. Neurje in poplave, ki so razsajale zadnje dni v vzhodni Galiciji in Bukovini, so napravile tudi v severni Besarabiji ogromno škodo. Okragna Kišenov in Dignia sta popolnoma odrezana od sveta. Prekinjene so vse telefonske zveze in tudi ves železniški promet je ustavljen. Dnjester je v vsem svojem toku prestopil bregove in poplavlja vso okolico. Mestni Romanovska in Zoroka sta popolnoma uničeni. V Hotinu se je porušila cerkev in je voda dobesedno odnesla 30 hiš. Skupno je nad 50.000 prebivalcev brez strehe. Število človeških žrtv še ni znano. Škoda je ogromna.

— London, 6. septembra. Po najnovejših vesteh je povodenj zahtevala v Rumuniji nad 200 žrtv. Škoda presega 60 milijonov lejev. Veliko škodo je povzročil tudi strašen vihar na Črnem morju.

Napisi na ploščah

prevlečeni z radio-tinkturo, morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Napad na prekooceanskega letalca

— Pariz, 6. septembra. Sinoči je bil izvršen napad na pilota letala „Modra ptica“ Givona. Kot znano, se je „Modra ptica“ po kratkem poletu zopet vrnila na letališče v Le Bourget. Ko je Givon po pristanku odšel v mesto, ga je v neki stranski ulici napadla večja skupina demonstrantov, ga pretepla in ozmerjala, češ da ni imel dovolj korajžje, da bi nastopil pot čez ocean. Givon je bil ranjen na glavi. Več napadalec je policija aretirala.

GJURAŠKOVIĆ ZOPET V ALBANIJ

— Drač, 6. septembra. Včeraj se je vrnil preko Drača v Tirano bivši dragoman jugoslovenskega poslanstva v Tirani Gjurašković, radi katerega je prišlo do znane jugoslovensko - albanskega konflikta in preloma diplomatskih odnosov z Albanijo. Takoj po izpostavitvi iz zapora se je izselil Gjurašković s svojo rodino na Krf, kjer je bival vse do obnove diplomatskih odnosov. Ker so sedaj v Albaniji razmere zopet stabilizirane, se je vrnil na svoje prejšnje mesto in se znova naseli na svojem posestvu v Albaniji.

ITALIJA IN LITVA

— Kovno, 6. septembra. Mussolini je povabil litvanskega zunanjega ministra Woldenara na poset v Rim. Woldenar se bo odzval temu povabilu takoj po zasedanju Društva narodov. Pri tej priliki bo stopil v stik tudi z Vatikanom glede sklenitve konkordata.

NESREČA NA BOSPORU

— Carigrad, 6. septembra. V Bosporu se je pripetila sinoči težka nesreča. Osebo madžarskega konzulata je priredilo izlet na jahti po bosporškem zalivu. Vслед neprevidnosti se je čoln prevrnil in je utonilo vseh šest oseb.

Shod Naprednega bloka v Šiški

se bo vršil jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer v gostilni pri Batiču (prej Reinthaus). Govorila skupščinski kandidat dr. ALBERT KRAMER in njegov namestnik ERNEST VARGAZON.

Vabimo vse pristaje Naprednega bloka v Šiški k polnoštevilni udeležbi!

Proslava prestolonaslednikovega rojstnega dne

— Beograd, 6. septembra. Danes se je vršila svečana proslava rojstnega dne prestolonaslednika Petra. V sab. cerkvi se je vršila svečana služba božja, kateri so prisostvovali vsi v Beogradu navzoči člani vlade, celokupni diplomatski zbor, generaliteta, zastopniki uradov in oblasti ter številno občinstvo. Vse mesto je v zastavah.

— Zagreb, 6. septembra. Ob priliki današnje proslave rojstnega dne prestolonaslednika Petra so se vršile v vseh tukajšnjih cerkvah slovesne službe božje. Svečanosti so prisostvovali vsi generali, veliki župan, zastopniki mestne občine, državnih uradov in oblasti ter številna publika. Po službi božji se je vršila na Jelačičevem trgu defilacija vojaštva, na Zrinjevcu pa se je popoldne vršil koncert vojaške godbe. Zvečer bo bakljada. (O proslavi v Ljubljani poročamo na drugem mestu. Op. uredn.)

Letalski miting v Novem Sadu

— Zagreb, 6. septembra. V proslavo rojstnega dne prestolonaslednika Petra se vrše danes velike letalske svečanosti, združene s tekmovanjem za kraljevi poštali. Tekmovanje se vrši v treh skupinah, in sicer na progi Novi Sad — Skopje — Beograd — Novi Sad, nadalje Novi Sad — Zagreb — Sarajevo — Zemun — Novi Sad in Skopje — Zagreb — Sarajevo — Mostar — Novi Sad. Prva skupina je prišla v Zagreb danes zjutraj ob 8.45 v kratkih prestedkih. Letala so razdeljena v tri skupine, in sicer dvosedelčna, lovska in šolska. Izmed lovskih avijonov se je ponesrečil letalec Jelanič, ki je moral radi defekta v motorju pristati v Trnju v zagrebski okolici. Letalo se je pri pristanku precej poškodovalo. Za tekmo vlada veliko zanimanje.

Klerikalni shod v Rokodelskem domu

Sinoči se je vršil v dvoranci Rokodelskega doma klerikalni delavski shod. Kdor pozna to dvorano, ve, da gre vanjo največ 150 oseb. V resnici se ga tudi kljub silni reklamirani v „Slovenec“ ni udeležilo več ljudi, pa še med njimi so bili taki krščanski socialci, ki se bodo pri skupščinskih volitvah rajši vzdržali, ker se je dr. Korošec v njihovem boju proti diktaturi v klerikalni stranki postavil popolnoma na stran njihovih nasprotnikov.

Današnji „Slovenec“ seveda poroča o „sijajni manifestaciji“, da bo „ogromna večina delavstva volila dr. Korošca“, da tudi „največji optimisti niso pričakovali tako sijajne udeležbe“, da je bil to „največji delavski shod, kar smo jih kdaj imeli v Ljubljani“, in da je bilo „navdušenje delavskih množic za SLS naravnost nepopisno“. Mislimo, da so se udeleženci shoda na vse grlo krotali, ko so brali to „Slovenčev“ poročilo in da so morali sami priznati, da je dosegel „Slovenec“ z njim svoj rekord v lažljivosti.

Na koncu je govoril tudi bivši socialista g. Josip Petrič, upokojeni strojevodja iz Rožne doline. „Slovenec“ poroča, da je „na koncu prošil za besedo znani agilni sodrug, komunist Petrič, ki je med največje napetosti izjavil, da je bil in bo komunist in se je vedno boril na komunističnem programu in kot tak tudi danes nastopa kot razreden delavec“. Ugotavljamo, da g. Josip Petrič ni niti socialist niti komunist, pač pa da kandidira na radikalni listi za ljubljanske občinske volitve, iz česar bi sklepali, da je zdaj najbrž radikal! Klerikalci pa ga kot bivšega socialističnega agitatorja izrabljajo za svoje namene.

Kakor poroča „Slovenec“, je g. Josip Petrič na klerikalnem shodu v Rokodelskem domu izjavil, da mora vsak pošten socialist in komunist voliti SLS, če hoče dobro delavskemu razredu. Kolikor poznamo razmere med našim delavstvom, se i socialisti i komunisti prav lepo zahvaljujejo za tako „poštenje“ in bodo to v bridko razočaranje klerikalcev pokazali tudi 11. septembra.

Borzna poročila

Ljubljanska in zagrebska borza danes nista poslovali.

INOZEMSKE BORZE

— Curih: Beograd 9.13, Pariz 20.33, Milan 28.14, Newyork 518.05, Berlin 128.25, Praga 15.37, London 25.21125, Dunaj 78.00.

Salonski vagon g. Vukičevića skočil s tira

Neprijeten doživljaj ministrskega predsednika na agitacijski turneji po Bosni. — V zadnjem hipu rešen iz smrtne nevarnosti.

— Derventa, 6. septembra. Sinoči je ministrski predsednik g. Vukičević malone postal žrtev železniške nesreče. Po shodu v Tedin Hanu se je odpravil z gozdno železnico proti Tesliću. Običajnemu tovarnemu vlaku ozkotirne železnice so pripeli salonski voz, v katerem so se vozili ministrski predsednik Vukičević, bivši radikalni poslanec dr. Kobasica, banjaški veliki župan Stakič, tešnjaški srezki poglavar Lazarević, sin ministrskega predsednika in več novinarjev. Tri kilometre pred Teslićem, kakih 100 m od mostu čez Usovo, je salonski voz z velikim ropotom skočil iz tira. Strojevodja radi mraka ni takoj opazil nesreče in je vozil dalje. Iztrženi voz

se je začel krepko nagibati in je obstojala nevarnost, da se vsak trenutek skotali pod nasip. Kozarci, steklenice in svetiljke v vozu — vse je zletelo po tleh in se razbilo; razbilo so se tudi šipe v oknih. V vozu je nastala velika panika, nekateri so hoteli poskakati skozi okna, ker bi se bil voz na bližnjem ovinku sigurno prevrnil. K sreči pa je med tem strojevodja zapazil, da nekaj ni v redu in je vlak ustavil. Salonski voz so morali odpeti, ministrski predsednik s svojim spremstvom pa je moral nadaljevati vožnjo do Teslića v odprtem tovarnem vagonu. Precej premrazeni so dospeli kasno zvečer v Teslić.

Ob 12. 45 se je pričela volitev predsednika. Z angleške strani se je forsiral izvolitev urugvajskega delegata in poslanika v Parizu Guanina, s francoske strani pa predsednika avstrijske delegacije grofa Mensdorffa. Pri glasovanju je bil izvoljen z 24 glasovi Guanin. Mensdorff je dobil 21 glasov, dve glasovnici pa sta bili prazni. Seja je bila nato zaključena in se nadaljuje danes dopoldne.

— Ženeva, 6. septembra. Za podpredsednike Društva narodov so bili izvoljeni: Scialoja, Briand, Chamberlain, dr. Stresemann, Nemours (Haiti) in grof Mensdorff. Za predsednika razorožitvene komisije je bil izvoljen češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš.

NOVI RUMUNSKI PRESTOLONASLEDNIK

— Bukarešta, 6. septembra. Kakor poroča današnji listi, bo na eni prvih sej rumunskega parlamenta v jesenskem zasedanju proglašena princ Nikolaj za začasnega prestolonaslednika. Kot vladar bi prišel v poštev, ako bi sedanji mladoletni kralj Mihajlo umrl brez moških potomcev.

Otvoritvena seja Društva narodov

— Ženeva, 6. septembra. Včeraj od pol 11. dopoldne je bilo otvorjeno osmo zasedanje Društva narodov. Zastopanih je 47 držav, število delegatov pa je mnogo manjše, kakor pa pri prejšnjih zasedanjih, iz česar se sklepa, da mednarodni politični krogi temu zasedanju ne pripisujejo posebne važnosti. Zasedanje je otvoril s kratkim nagovorom najstarejši delegat Vitegas, ki se je spominjal vseh umrlih sodelavcev Društva narodov. V svojih nadaljnjih izjavah je naglasil, da se še vedno ne priznava v dovoljni meri važnost podrobnega dela Društva narodov, vendar pa je opaziti vedno večje zanimanje za cilje Društva narodov tudi s strani prekomorskih držav. Govorec o razorožitvi je izjavil, da je treba priznati, da dosedanja prizadevanja kljub nasprotujočim si interesom niso ostala popolnoma brezuspešna. Odstranjenje so marsikake ovire, ki so se smatrale doslej za nepremostljive. Končno je naglasil tri glavne naloge Društva narodov, ki so: arbitražna, varnost in razorožitve.

Krasen volilni shod Naprednega bloka

Ožigosano klerikalno hlapčevstvo. — Za pravice uradniškega stanu. — Ljubljana mora izvoliti resničnega zastopnika celokupnega prebivalstva

Sinoči se je vršil pri Mraku na Rimski cesti sijajno obiskani shod Naprednega bloka za dvorski okraj. Veliki salon in sosedni prostori so bili nabito polni zavednih volilcev, ki so z napeto pozornostjo, z velikim navdušenjem in glasnim odobravanjem sledili zanimivim izjavam vseh treh govornikov. Dr. Dinko Puc je kot predsednik naprednega društva za dvorski okraj otvoril zborovanje, predstavil zborovalcem oba kandidata in dal besedo dr. Kramerju.

Burno pozdravljen in živahno aklimiran se je dvignil dr. Kramer in je v začetku svojega programatičnega, globoko zasnovanega govora povdaril veliko važnost nedeljskih volitev, ki se bodo vršile v znamenju blejskega pakta, ki ga pravzaprav več ni, čigar ideja pa še ostaja. Tekom osemletnih ustavnih bojev so naši avtonomisti in federalisti opravljali hlapčevske posle beograjske prodice. Ustavno vprašanje je definitivno rešeno — Radič je kapituliral, Korošec tudi. Po razbitju RR vlade je bila beograjska korupcionizma zadnja ura — in ko so se le-ti ozirali po pomoči in iskali zaveznikov, jih niso našli nikjer. Pač — ponudili so se jim slov. klerikalci za majhne solde (za čike!!). Za svoje hlapčevsko delo so bili kmalu nato na cesti, a ko je sledila nova kombinacija, so se zvezali z Vukičevićem, s istim Vukičevićem, ki jih je vrgel na cesto in ki je ob nastopu slovesno zatrljeval, da hoče točiti Radiča in uničiti klerikalce! Ker Vukičević ni dobil nikjer druge podpore, je v skrajni sili sklenil blejski pakt, da se očuva sedanje stanje srbske hegemonije s pomočjo majhne prečanske stranke, med tem ko bi bila velika večina prečanskijh poslancev izključena iz te kombinacije. Korošec pravi, da hoče odpraviti partizanstvo in korupcijo, a kje na svetu najdete večje partizane in korupcioniste, kakor so slovenski klerikalci? Dejanja govore!

Nato se je dotaknil govornik uradniškega vprašanja. Uradniško vprašanje je tudi kulturno vprašanje, je glavna gibalna sila celega kulturnega pokreta. Reiserjev projekt, zgrajen na principu zlate valute, je bil dober, a pokvarili so ga radikali tik pred sprejetjem po izstopu demokratov iz

vlade. Kar je sledilo, je samo nazadovanje, je prava demontaža uradniških pravic. Srbski radikali kot zastopniki večinoma agrarnih interesov v državi, niso imeli nobenega smisla in nobene naklonjenosti napram uradniku, ki je bil vedno del sluga-partije. Slovenski klerikalci so tudi vedno bili in so — proti uradniku, ker že po bistvu ne morejo biti za oni del naroda, ki misli s svojo glavo!

Slovenski klerikalci so tudi najhujši nasprotniki naše bele Ljubljane, ki je in ki je bila vedno napredna. To so dokazali z dejanji v preteklosti — in tudi v zadnjem času. Odkar je bil izvoljen v Ljubljani dr. Korošec, je Ljubljana brez poslanca. Nedeljske volitve bodo pokazale, da ni z Vukičević močnejše situacije in da bo zmaga demokracija. Vse intrige, ki se jih poslužujejo naši nasprotniki, jim ne bodo nič pomagale. V nedeljo bo gledala na Ljubljano vsa država, zmaga bo velikega pomena. Ljubljana mora izvoliti poslance, ki bo resnični poslanec celokupnega njene prebivalstva! (Dolgotrajno odobravanje in ploskanje).

Po dr. Kramerjevem govoru je dr. Puc na kratko očrtal velike zasluge obeh kandidatov za našo mlado državo, ki sta si jih stekla vsak na svojem polju v medvojni in povojni dobi.

Namestnik kandidata Vargazon je v svojem lepem govoru kot zastopnik javnih nameščencev povdarjal, da smo večinoma sami krivi, da se nam tako slabo godi. Pozival je volilce, naj bodo odločni četa, naj se ne dajo begati, naj ne bodo malodušni in naj v nedeljo vsi do zadnjega storijo svojo dolžnost.

Nato je dr. Puc omenil, da je boj za ljubljanski mandat — tudi boj za ljubljansko občino, boj proti klerikalnemu režimu na ljublj. rotovžu. Stvari, ki se gode sedaj na magistratu, moremo preprečiti le, če zlomimo ta režim!

Po dr. Kramerjevem pojasnilu o slovenstvu in jugoslovenstvu dem. stranke in po ponovnem pozivu na napredne volilce, naj v nedeljo vsi storijo svojo dolžnost, je dr. Puc zaključil krasno uspešno zborovanje.

v trgovino. Obvestili so še ostale družabnike, ki so po vsestranskih informacijah izvedeli, da je šef zbežal v družbi neke dame baje na Dunaj ali v Budimpešto. Šefov brat je takoj odpotoval za beguncema. Dunajska «Neue Freie Presse» je v številki od 1. t. m. prinesla vest, da je dunajska policija dobila iz Zagreba obvestilo, da sta na Dunaj odpotovala zagrebški trgovci R. W. in gdč. Z. B. z namenom, da izvršita samomor. Dunajska policija je odredila vse potrebno, da se prepreči dvojni samomor. 24-letna Z. B. se je pred meseci seznanila s 29-letnim trgovcem R. W. Trgovci so se obiskovali na domu. Mati Z. B.-jeve je bila proti temu razmerju in je hčerko nagovarjala, naj prekine zveze s trgovcem. Hčerka je pa izjavila, da brez njega ne more živeti. Pretekli četrtek, to je na dan, ko je R. W. izginil iz Zagreba, je dopoldne ob 10. še bil na stanovanju svoje ljubice. Razgovarjal se je z njo precej razburjeno in zopet odšel. Vrnil se je zopet; ona je med tem stlačila najpotrebnejše v kovčeg in napisala pismo materi, da potuje na povabilo neke prijateljice v Bosno. Služkinja, ki je bila edina priča dogodka, je povedala očetu trgovčeve ljubice, kako je njegova hčerka odpotovala z nekim gospodom. Oče je tudi dognal, da mu je hčerka pred begom odnesla samokres. Obvestil je policijo o begu. Ker je imel trgovec veliko vsoto denarja s seboj, so ljudje, ki poznajo oba, mnenja, da ne bosta izvršila samomora. Inozemske policije poizvedujejo, kje se zaljubljenca skrivata.

Razstava umetniške šole Probuda

Pred približno 7 leti se je ustanovila Probudna umetniška šola in že s svojo prvo razstavo izvršenih del naravnost iznenadila posetnike razstave. Šola se je z ozirom na ljubljanske malomestne razmere in navezana edino le na pičle prispevke učencev, izvršno razvijala. Slabe gospodarske razmere seveda tudi niso prižale. Število plačujočih učencev se je manjšalo, a šola se je v kljub temu vzdržala do danes. To dejstvo je pač najboljši dokaz, da je šola potrebna, a dokazuje obenem veliko požrtovalnost in idealno stremiljenje umetnikov in strokovnjakov, ki poučujejo na šoli.

Po 3-letnem presledku stopa Probudna šola zopet pred javnost z delno razstavo del, ki so se dovršila na šoli tekom zadnjih 3 let. Z neverjetno energijo se je lotil prireditve razstave vodja šole g. prof. A. Sever in njegova zasluga je, da se je razstava sploh mogla prirediti. Zbiranje del po vsej Sloveniji raztresenih učencev kakor tudi ves aranžma zelo okusno prirejene razstave je izključno njegovo delo.

Ce tudi je razstava zelo neopopna z ozirom na število tekom zadnjih 3 let na šoli izvršenih del, vendar nam priča, da ima šola življensko možnost in da je pri danih razmerah dosegla skoraj več, kakor je sploh mogoče. Razstava nam pa tudi dokazuje, da imamo več talentov, katerim bi bilo treba omogočiti nadaljnji študij.

Poleg učencev so razstavili nekoliko del tudi 3 učitelji šole in sicer g. Maksim Gaspari, znani narodni umetnik, g. H. Smrekar, najboljši, oziroma edini slovenski karikatrist in akademski medaljer g. prof. A. Sever. Hoteli so z razstavljenimi umotvori pokazati svojim učencem, kaj se da doseči v tej ali oni umetniški panogi in jih navdušiti za nadaljnje delo.

Nimam namena kritikovati nitj razstavljenih del učencev, niti del profesorjev, pač pa hočem opozoriti posetnike razstave na plakete in portreje v bronu, dela g. akad. medaljerja A. Severja, ki so bila pač več razstavljena v Ameriki, ne pa v Sloveniji. To storim tudi vsled tega, ker mnogim ni niti znano, da imamo tudi v tej umetniški panogi izbornega zastopnika v osebi g. Severja.

Kar se pa tiče razstavljenih del učencev, naj ne pozabijo posetniki razstave, da so to dela učencev, od katerih se še ne more zahtevati v vsakem pogledu popolne umetniške dovršenosti, če tudi so ti učenci deloma odrasli ljudje. Vsakdo pa mora priznati, da pričajo ta dela nedvomno o talentu in marljivosti razstavilcev. To je bil tudi deloma namen razstave in to zadoščenje naj da razstavljavcem tudi javnost.

in s tihim glasom je povedal svoje ime. Mladenka je nehote zadrtela.

— Ni mogóče!

— Gospod, — je dejal neznanec osorno, — odprite ta predal. V njem najdete dokaze, da govorim čisto resnico.

Odšel je in pustil Leticijo samo.

III.

Otoček sv. Jurija.

Jugovzhodno od Benetk, sredi zaliva, leži majhen otoček, ob katerega pljuska od vseh strani mirna morska voda.

To je otok sv. Jurija. Nekoč so stali na njem utrbe, ki so branile dostop v Benetke z morja. Še dandanašnji je videti ostanke starih trdnjav, napol porušene strelske line. Pred leti je mesto podrla stare zgradbe in prodalo otoček na dražbo.

Na dražbo je prišel vsem neznan tujec, ki je nedavno prispel v Benetke in kupil otoček.

Cel mesec so govorili Benečani o tej kupčiji in čula so se najrazličnejša ugibanja, kajti neznan tujec je zapustil dom, v katerem je stanoval na Canale Grande in se takoj preselil na otoček, kjer sploh ni bilo poskrbljeno za človeško bivališče. Toda inozemec

Napredni volilci VOLILNI SHOD

ki se bo vršil v petek, dne 9. septembra ob 8. zvečer v Kazini.

Govorita kandidat dr. Albert Kramer in njegov namestnik Ernest Vargazon.

Nadaljni namen razstave je vzbuditi v javnosti, predvsem pa pri merodajnih faktorjih zanimanje za Probudno šolo in dokazati nujno potrebo umetniške šole.

Ni morda glavni namen Probudne šole vzgajati nove slovenske umetnike, da ne rečem (v materielnem oziru) slov. umetniški proletarijat, temveč v najširših slojih buditi in gojiti čut za lepoto in umetniško izražanje lepote, čut, ki je nam Slovencem v toliki meri prirojen. Ta umetniški čut naj bi izražale naše stavbe in vsi umetno-obrtni izdelki. V ta namen otvori Probudna šola v sedanjem šolskem letu nov tečaj pod imenom «Javna risarska šola», ki je obstajala dolgo dobo let na Obrtni šoli v Ljubljani in bila izvršno obiskana. Pred 2 leti so jo ukinili zaradi »budžetarne nemožnosti». Ta tečaj je namenjen predvsem starejšim obrtniškim učencem in pomočnikom, ki se hočejo v svojem obrtu spopolniti. Na ta tečaj opozarjamo posebno obrtnike.

Prosimo javnost, da se v večji meri zanima za našo edino umetniško šolo v Sloveniji.

Razstava je odprta tudi popoldne in se zaključuje v četrtek ob 5. popoldne.

Proslava prestolonaslednikovega rojstnega dne

Danes je Ljubljana na svečan način proslavila rojstni dan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Ob 9. uri se je vršila pravoslavna slovesna služba božja v kapeli vojašnice vojvode Mišića. Ob 10. uri se je pa vršila slovesna služba božja v stolni cerkvi sv. Nikolaja. V kapeli vojašnice vojvode Mišića je opravil službo božjo prota Dimitrije Janković, v stolni cerkvi pa dekan g. Nadrah ob asistenci številne duhovščine in navzočnosti zastopnikov vojaške oblasti, na čelu z divizijskim generalom g. Danilom Kalafatovićem in zastopniki civilnih oblasti z g. velikim županom dr. Vodopivcem. Navzoči so bili tudi načelniki raznih javnih uradov in korporacij, celokupni konzularni zbor, narodne dame z dvorno damo go. Franjo dr. Tavčarjevo, rezervni oficirji itd.

Po maši se je vršila velika parada ljubljanske garnizije z defiliranjem vseh vojaških enot pred divizijskim generalom in zastopniki civilnih oblasti, ki so se zbrali pred Vodnikovim spomenikom. Defilirale so pehotne čete, topničarji in mitraljezki oddelki z godbo dravske divizije pod vodstvom kapelnika g. dr. Čerina. Raz vse hiše v mestu so plapolale narodne in državne zastave.

„Novi prijatelji“ Sokolstva.

Klerikalci so sedaj pred volitvami namerkali postati tudi »prijatelji« Sokolstva. Kdo bi kaj takega pričakoval od klerikalcev, ki so rohnili proti Sokolu na svojih shodih, na prižnicah in v svojem tisku, češ, da je brezverski, da zavaja mladino k nemoralnem življenju itd.? In celo g. Pirč kot bivši predsednik Orlovske zveze je postal »zaščitnik« Sokola? Res smešno!

Današnji »Slovenec« zopet pogreva laž, da bivši gerentski svet ni hotel podaljšati najemniške pogodbe Ljubljanskemu Sokolu za letno telovadišče pod Tivolijem, kar da so storiili sedaj gospodje, ki »niso prijatelji Sokolstva, četudi se smatrajo za naprednjake.«

O stvari smo že pisali, zaradi popolne razjasnitve »Slovenec« klerikalne hinavščine pa še enkrat navajamo dejanska stanja cele zadeve. Ljubljanski Sokol je svoječasnno zaprosil za podaljšanje najemniške pogodbe za letno telovadišče pod Tivolijem.

delavci v vrsto in odšli skozi nizka vrata v ploščato poslopje. Mož, ki je nadziral delo, se je nagnil v nasproti. No smer in izginil je napolni belj hišici, podobni na zunaj italijanski vili.

Odšel je po stopnicah in dolgem koridoru, odprl vrata v veliko, svetlo sobo in spregovoril s čudnim akcentom:

— D'Albanic, imamo 50 sodčkov po 150 litrov...

— Imenitno, — je odgovoril mlad, zveneč glas, — 7500 litrov ricinovega olja. To zadostuje za daljšo dobo. Hvala, Faulton.

Mož, ki je izgovoril te besede, je sedel za mizo, polno papirjev in skic. Zahvalil se je Faultonu in se obrnil. Ako bi stala Leticija za Faultonovim hrbtom, bi od presenečenja in radosti vzklisknila. Spoznala bi obraz znamenitega letalca, ki je pred šestimi tedni na tako zagonečen način izginil. Njegovo lice je bilo udrito, blede in izmučeno, kakor da je prestopil težko bolezen.

— Danes se vrne kapitan? — je vprašal d'Albanic.

— Danes podnevi.

— Z novim tovarišem?

— Najbrž.

volijem. Istočasno je zaprosilo športno društvo »Hirija«, naj bi se mu odstopil ta prostor v najem. Na obe ponudbi je bil bivši gerentski svet mnenja, naj bi se zemljišče pod Tivolijem odstopilo obema društvoma in sicer v povečanem obsegu, pri čemer bi bila občina pripravljena prispevati z večjo podporo, da bi se preuredil v lep telovadni in športni prostor. Žal se društvu nista sporazumeli in prošnji sta ostali zaradi tega nerešeni, nakar je bivši gerentski svet zavzel stališče, naj se zadeva prepusti v rešitev bodočemu občinskemu svetu, ki naj bi jo rešil tako, da bi bila zadovoljna tako Ljubljanski Sokol kakor športno društvo »Hirija«. Bivši gerentski svet je za preureditev zemljišča pod Tivolijem že pripravil potreben načrt. V naprej pa seveda ni mogel vedeti, da bodo klerikalci postavili na mestni magistrat komisarijat in za celo leto zavlekli izvolitev občinskega sveta, ki naj bi zadevo definitivno rešil.

Sedaj pričakujemo še, da bomo zagledali g. Pirca pred volitvami v sokolskem kroju.

Beleznica

KOLENDAR.

Danes: Torek, 6. septembra 1927; katoličani: Cahartja; pravoslavni: 24. avgusta, Edethij.

Jutri: Sreda, 7. septembra 1927; katoličani: Regina; pravoslavni: 25. avgusta, Andrija.

DANAŠNJE PRIREDITVE.
Kino Matica: »Madame si ne želi otrok.«
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Bahovec Kongresni trg; Ustar, Sv. Petra c.; Hočevar, Sp. Šiška.

Sport

Plavalne tekme v Bologni.
Rezultati zadnjega dne plavalnih tekem za evropsko prvenstvo v Bologni so bili nastopili:

Dame, umetni skoki: 1. Klara Bornett (Avstrija);
gospodje 200 m. prsno: 1. Schrade (Nemčija); 2. 204; 2. Muhe (Nemčija); 3. Bienenfeld (Avstrija).

100 m hrbtno, gospodje: 1. Van Turk (Holandska); 2. 246; 2. Braun (Holandska); 3. Hardie (Anglija).

Stajeta 4 × 200 m: 1. Nemčija 9 : 40.6; 2. Švedska 9 : 50.2; 3. Madžarska, 4. Italija, 5. Češkoslovaska, 6. Belgija.

100 m gospodje, poljubno: 1. Arne Borg (Švedska); 2. 00; 2. Baranl (Madžarska); 3. 03.2; 3. Heitman (Nemčija); 4. 04.

Skoki: 1. Riebschlager (Nemčija); 2. Lundmark (Švedska); Grlic je bil v predtekmovalju peti.

— Službeno iz LHP. Danes ob 20. seja upravnega odbora v kavarni »Emoni«.

Tajnik.

Najugodnejši nakup

elegantnih oblek, površnikov, dežnih plaščev

lastnega izdelka

-- Vam nudi priznano solidna firma --

JOS. ROJINA -- Ljubljana

Aleksandrova cesta 3

Izjava

Izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki jih dela moja hčerka Marija Slovnik.

Anton Slovnik.

Jean de la Hyre:

3

500

Roman.

— Evo dom, — je pomislila, — divno urejen, da človek lahko živi v osamljenosti ter se umakne vsiljivim pogledom mimoidočih in sosedov.

Neznanec je sedel v naslanjač nasproti nje.

Spotoma ni spregovoril niti besedice. Tudi zdaj je dolgo molče opazoval Leticijo.

— Ali mi dovolite staviti vam nekaj vprašanj? — je spregovoril naposled. — Prosim — je odgovorila mladenka kratko.

Začel jo je skrbno in podrobno izpraševati. Starost, značaj, izobrazba, prošlost, rodbinske zadeve in zveze, gmotni položaj — vse ga je zanimalo. Mladenka je odgovarjala točno in kratko. Samo v eni točki se je izneverila odkritosrčnosti. Odgovarjala je tako, kakor bi odgovarjal »gospod« de Clève.

Neznanec je bil očitno zadovoljen. Zadnje vprašanje. Kaj je vas

gnalo, da ste se odzvali na moj oglas?

— Preziranje življenja po smrti bitja, ki sem ga ljubil, — je dejala Leticija otožno. Nastala je tišina.

Zagonetni neznanec je povsle glavo in se zamislil.

— Dobro, sprejemem vas, — je dejal, — prišezite, da ne zapustite poti, ki jo odpiram pred vami, in da se raje usmrte, kakor da bi si premislili hoditi za menoj.

— Prisegam!

— Obljubite mi slepo pokorščino.

Leticija se ni mogla odločiti. Njena neodvisna volja se ni mogla sprijazniti z mislijo, da bi postala sužnja. Toda gnala jo je radovednost, kakšen bo konec tako čudno pričete pustolovščine.

Z druge strani je vplival na njeno odločitev mir in prepričevalec neznančev glas. Iztegnila je roko rekoč:

— Prisegam!

— Dobro. Odslej ne pripadate več sebi. Čez eno uro poletite z aeroplanom v beneški zaliv, kjer se udeležite skupnih priprav za potovanje v bodočnost.

— Zdaj mi morate povedati svoje ime. Kdo ste?

Neznanec se je vzravnil in vsa njegova postava je dobila veličasten izraz. V sinjih očeh je zatrepetala iskra

Pred revizijo procesa Grosavescu

Spor za možovo imetje. — Nelly vali vso krivdo na moža. — Trajanovi sorodniki zahtevajo revizijo procesa.

Proces Grosavescu, ki je bil s senzacionalno oprostitvijo Nelly Grosavescu že davno likvidiran, ima svoj odmev v novi aferi. Med sorodniki pokojnega tenorista na eni in Nelly Grosavescu na drugi strani se vrši ljuta in ogorčena borba, katero vsa dunajska javnost pazno zasleduje. Sprva je nastal spor radi dedščine pokojnega Trajana. Dočim sorodniki vse imetje reklamirajo zase, odnosno za njegovo nedoletno hčerko, 2 letno Miro, stoji Nelly na stališču, da pripada del moževega imetja njej. To svojo zahtevo je skušala Nelly Grosavescu tudi dejansko uveljaviti in je vdrla v stanovanje svojega pokojnega moža. Sorodniki, sestra in mati Trajana, ki sta budno na straži, so jo pregnali iz stanovanja.

Toda Nelly ne miruje. Ni zadosti, da je že pred poroto omadeževala in oblatila čast pokojnega moža; sedaj piše v nekem dunajskem dnevniku svoje memoare, v katerih slika vse svoje trpljenje ter vali krivdo tragedije na pokojnega moža. Naravno je, da Grosavescova sestra in mati ne moreta prenašati teh žaljivk, ki bijejo resnici v obraz. Zato sta potom svoje ga pravnega zastopnika protestirali pri založništvu teh famoznih spominov. Toda založništvo se dobro zaveda, da bo z memoari napravilo dobro kupčijo in zato ni odnehalo. Nellyni spomini, ki jih priobčuje »Wiener Sonn- und Montags-Zeitung« pod naslovom »Dom tisočerih muk«, izhajajo kljub vsem protestom. Videč, da v borbi proti čimni morilki ne uspe, je sedaj pričela izdajati tudi tenorjeva

sestra, Olga Grosavescu, svoje spomine, v katerih skuša dokazati, da je bil pokojni Trajan žrtev tiranstva in ljubosumnosti svoje žene.

Spor med Nelly in sorodniki zavzema vedno večje dimenzije in posledica tega je, da je pravni zastopnik Grosavescovih pri državnem pravdnstvu stavil predlog za revizijo procesa. V predlogu utemeljuje revizijo procesa tako-le:

— Porotniki so bili mnenja, da je Nelly Grosavescu svoje dejanje izvršila v trenutni duševni zmedenosti, ker so verovali zagovoru oboževalke. Toda nastali so novi momenti, ki dokazujejo, da je Nelly premišljeno umorila svojega moža. Nelly je namreč kmalu po svoji poroki s pevcem izjavila, da je prepričana, da se ta zakon ne bo srečno končal, da bo odločil samokres in da se bo zopet lahko vrnila k svojemu prvemu možu. To njeno izpoved potrjuje več rumunskih prič. Res je tudi, da se je Nelly kmalu po oprostili razsodbi vrnila k svojemu možu. Svoji svaknji Olgi je tik pred umorom rekla:

— Ali nimam pravice ubiti človeka, ki mi greni življenje?

To važno izjavo je Olga Grosavescu pri zaslišanju v razburjenosti pozabila podati. Olga Grosavescu je tudi na dan atentata čula telefonski pogovor, med katerim je Nelly pripomnila:

— Jaz ga kratkoma ustrelim!

V stanovanju sta bila usodnega dne dva samokresa, od katerih je eden brez sledu izginil. Pravni zastopnik je mnenja, da je treba vse to pojasniti in zato zahteva revizijo procesa.

Turške žene plešejo

Turčija napreduje na vseh poljih. Njen odlični reformator in diktator Kemal paša, ki je radikalno pomel s stari tradicijami in filistrskimi nazori ter odpravil harem, suženjstvo, pajčolan in fes, pospešuje tudi vse moderne pridobitve, n. pr. radio, letalstvo in sport. Zanimivo pa je, da je tudi propagator plesa. Vlada je namreč izdala ukaz, da se imajo vsa mesta modernizirati in ravnati po zapadni civilizaciji. Prvi korak modernizacije je, da prirejajo mesta zabave in ples po evropskem vzorcu.

Angleška publicistka Grace Ellison, ki se je te dni vrnila s svojega potovanja po orientu, opisuje v »Daily Mail« vtise prvega plesa, ki se je vršil v malem azijskem mestu Konia, čigar vijugaste ulice, vitki minareti in mošeje ter plešči derviši so v klasičnem nasprotju z modernizacijo.

Toda ukaz je ukaz in tako je moralo mesto prirediti ples. Stvar pa ni tako lahko izvedljiva kot se zdi na prvi pogled. Prebivalci Konije, čijih večina še ni bila nikdar v večjem mestu, niso znali plesati; v mestu za ples ni bilo dobiti potrebnih toalet, ne lasničarjev. Toalete, lasničarje, godbo, plesnega učitelja in pecivo so morali naročiti iz Carigrada. Končno je uspelo s preprogrami, blazinami in cveticami, ki so jih velikodušno poklonili meščani, neko

primitivno hotelsko sobo toliko urediti, da je bila vsaj malo podobna plesni dvorani. Igrala je vojaška godba, razsvetljava je bila bajna. Nekatere ženske so si same prikojile toalete, pri ureditvi frizure pa so si medsebojno pomagale.

Pereče je bilo vprašanje: Rokavi ali brez rokavov? Nadj Paša, čigar gost je bila Grace Ellison, je imel odločiti. Sprva se je upiral. Gol vrat in nezastir obraz mu nista delala več preglativ, toda brez rokavov... Končno se je pa le udal. Zvečer se pa kljub temu mnogo žen ni upalo pojaviti brez rokavov. Druge so zopet imele dolga krila in bale so se plesati s kavalirji. Tiščale so se samo svojih zakonskih mož.

Zanimivo je bilo opazovati, kako so prihajale žene s starimi predsodki, zdi se pa, da so se ti polagoma umikali realnosti.

Ko se je Angležinja pojavila v dvorani so bile ženske zbrane v harem, moški v drugi sobi — selamluku. Stari tradiciji primerno so samo ženski, počutili so se neprijetno in čakali so...

Godba je zaigrala poskočni valček in počasi so se upali posamni parčki na dan. Toda vsa neprijetnost, strah in vsi predsodki so kmalu izginili in splošna želja je bila, da se zabava zavleče in preko solnčnega vzhoda, ki je naznanjal njen konec.

Ko je Angležinja svojim prijateljicam čestitala k plesu, so soglasno ugotov-

ljale, da je sedaj konec onih časov, ki so omejevali njih osebno svobodo. Povdarjale so, da jim je veliki vodja Kemal dal pravico do življenja in zato je razumljivo, da ga žene obožavajo.

Vlomilec, morilec in vohun v eni osebi

Začetkom 1. 1921. se je priselil v Dioso na Slovaškem neki Balint Kopper, ki si je kmalu sezidal hišo. Seznanil se je z Marijo Walter in živel z njo v konkubinatu. Izdajal jo je za svojo zakonsko ženo. Lani se je pa seznanil z ženo zidarskega mojstra Schäfferja, s katero je imel skrivaj ljubavno razmerje. Ko je pa prišla resnica na dan, je Kopper prisilil Schäfferjevo, da je z njim pobegnila. Letos 26. julija sta brez sledu izginila. Prva pustolovčeva ljubica je čakala mesec dni v nadi, da se Kopper vrne. Ker pa ni bilo o njem duha ne sluha, je Walterjeva izdala preteklost svojega ljubčka.

Pred orožniki je izpovedala, da se skriva pod tem imenom zloglasni ropar Ludovik Hamar, zidar iz Budimpešte, za katerim je izdanih nebroj tiralic. Orožniki ji sprva niso hoteli verjeti, kmalu so se pa prepričali, da govori resnico, kajti policijski ravnateljstvo je njene izpovedbe potrdilo. Preiskava je dognala, da je dobival Hamar od leta 1925. iz raznih krajev Češkoslovaške manjše denarne pošiljke, kar priča, da je imel stike z vohuni, vlomilci in sliče no sodrgo. Orožniki so nevarnemu banditu za petami.

Dr. Erdely morilec svoje žene

Afera dr. Bele Erdelyja, ki je osumljen umora svoje žene, sicer še ni končana, vendar se krog okoli njega vedno bolj zožuje. Nastopila je sicer priča, ga. Zoltan Löw, intimna prijateljica pokojne igralkice Forgacsove, ki je bila z igralko skupaj v Millstadtu, in ga je žena zelo ljubila in da sta živela lo ljubezljivo ravnal s svojo ženo, da da je žena zelo ljubila in da sta živela v najlepši slogi. Tudi, da ga je smrt žene globoko pretresla. Te in razne druge važne izjave so preiskavo zelo preokrenile v prilog dr. Erdelyja.

Toda budimpeštanska policija ne miruje in uspelo ji je zamotano afero v toliko pojasniti, da je dokaz o krivdi dr. Erdelyja nepobiten. Kriminalnim agentom se je posrečilo prijati dr. Erdelyjevega komplica, ki je sodeloval pri ponarejanju podpisa na menicah. Le-ta je priznal, da mu je dr. Erdely že davno pred smrtjo svoje žene rekel, da bo kmalu v posesti zavarovalnine v višini 10.000 dolarjev.

Prijeti sokinjec je neki Franc Borsos. Podpisal je na menico Bele Erdelyja ime znanega madžarskega veleposelnika Andreja Kuna. Manipulacija je bila enostavna. Borsos je ložiral v enem najuglednejših budimpeštanskih hotelov, kjer se je izdal za Andreja Kuna. V hotel je prispel dr. Erdely v spremstvu dveh gospodov, nakar je dozdnevni veleposelnik Andrej Kun podpisal menico. Na popolnoma sličen način je Borsos podpisal tudi barona Slossbergerja na menici. Ker se je bal, mu je dr. Erdely pripomnil: Nič se ne bojte. V septembru dobim s pomočjo svoje žene 700 milijonov. Potem bo vse urejeno.

Poleg tega je policija prejela anonimno pismo, v katerem neznani pisec javlja, da je bila priča ga. Zoltan Löw, med vožnjo Dunaj-Budimpešta, ko se je vračala iz Millstadta, pregovorjena, da ugodno izpove za dr. Erdelyja. Policija sedaj išče osebo, ki je vplivala na pričo.

Na splošno željo

Madame si ne želi dece

Izvrstna salonska vesloigra polna šale in smeha od začetka do konca V glavnih vlogah najlepši fiški ljubavni par.

MARIJA COROA in HARRY LIEDTKE

Danes ob 4., pol 6., pol 8., 9.

ELITNI KINO MATICA TELEFON 2124

Izvir Loire

Osnovno šolo v malem francoskem mestecu Coecuron, departement Ardeche je nekoga dne posetil okrajni šolski nadzornik. Izpraševal je deco o tem in onem, končno pa se je hotel prepričati, kako so otroci podkovani v zemljepisju.

— Kje izvira Loire? je vprašal dekletce v prvi klopi. Dekletce ga je bistro pogledalo in naglo odgovorilo:

— V našem hlevu!

Nadzornik je bil presenečen. Sprva je menil, da deklica vprašanja ni razumela in zato ga je ponovil. Dobil pa je isti odgovor. Zadeva se mu je končno zdela čudna in zato se je hotel sam prepričati, kaj je privedlo otroka do takega odgovora. Toda glej! Ko je prispel na otrokov dom, je ugotovil, da je deklica govorila resnico. Tik poleg hleva je namreč mal izvirček in nadzornik se je prepričal, da je to res izvor Loire, največje reke Francije.

13.000 metrov nad zemljo

Pretekli ponedeljek se je dvignil francoski letalec Callizo brez predhodnega obvestila javnosti na letališču v Buc, da doseže nov svetovni višinski rekord. Ko je čez tri ure pristal na letališču v Le Bourget, je padel onesvečen iz letala. Posebna komisija je pregledala instrumente v njegovem aeroplanu, ki so bili pred startom zapечатeni, in je presenečena ugotovila, da je Callizo dosegel višino 13.000 m. Po doseženem višinskem rekordu je bil tako izmučen, da letala ni mogel obvladati, ko se je spustil. Kolesa in motor so se zarila globoko v zemljo. K sreči je ostal letalec nepoškodovan.

Ko si je nekoliko opomogel, so ga vprašali, kako se je 13 km nad zemljo počutil. Callizo je odgovoril:

— Tako slabo, da bi se za vse na svetu ne upal dvigniti še enkrat tako visoko.

Nato je pripovedoval o svojih ob-

čutih. V višini 6½ km je še videl pod seboj zemljo, pozneje se je pa razprostralo pod njim samo nekako megleno morje. V višini 8000 m ga je obšla groza. Zdelo se mu je, da je izgubljen. Moči so ga začele zapuščati, v ušesih mu je šumelo, po vsem telesu je čutil bolečine in po udih ga je trgalo. Imel je samo še toliko moči, da je mehanično, nekako podzavestno upravljal letalo.

Omeniti je treba, da je Callizo postal svoj lastni rekord. Največji višinski rekord je dosegel neki Američan, ki se je dvignil z balonom 14 km visoko in je izgubil zavest, da si je bil opremljen z aparatom za dihanje.

Važno za obiskovalce trgovin!

Ni dovolj, da je prodajalec popolnoma vošč v svoji stroki, temveč se zahteva od njega, da ume stranki pogoditi tudi njene najskrivnejše želje; da ji bere na obrazu, s kakšne vrste človekom ima opraviti in da temu primerno uravna postrežbo.

Res je, ne zahteva se malo od mladeniča ali gospodične za pultom. Ampak ljubezen je vredna ljubezni — vzoren prodajalec tudi lahko zahteva vzorno stranko. — Vendar je treba misliti, da si je vsaka v trgovino stopivša stranka svesta, da je s tem — ker je vstopila ravno v to trgovino — ustregla trgovcu kakor prodajalcu, kajti ona bi lahko šla tudi h konkurenci. Stori la pa to ni zgolj iz človekoljubnosti, marveč v prepričanju, da bo tukaj najcenejše in najboljše postreženo; torej le malokdaj kupec zaveda, da ravna le v lastno korist. Pripomniti je tudi treba, da se dobe tupa tam stranke, katere ne vračajo vkladnosti v isti meri, kakor jo zahtevajo od prodajalcev.

Izraz »sita stranka« — s katerim se obelježi človeka, ki postane neprijeten — izhaja iz trgovinskega življenja. V splošnem se smatrajo gospodje za mnogo bolj smotrene kupce kakor pa nejni spol ter so vsled tega tudi pri prodajalcih priljubljeni. Ampak tudi to dejstvo ima svoje slabe strani, katere prodajalec manj ali več občuti. Na primer: gospod pride v trgovino, zahteva gotov predmet, prodajalec prinese zaželeno blago, gospod pa ne vidi uresničene svoje želje, ker ni dobil takega blaga, kakršnega si je predstavljal; postane ozlovoljen ter napravi odgovornega za svoje razočaranje — prodajalca. Vso izkazano mu vkladnost in ljubeznjivost vrača z nevoljo, morda celo s surovostjo; zapusti trgovino v prepričanju, da se mu je zgodila krivica. Pri tem pa trpi tudi prodajalec, čigar čas in potrpežljivost sta ostala brez koristi.

In kaj šele kupovalka! Ona sedi tri ure v trgovini klobukov, pomeri sleherni klobuk, spravi gospodično v obup; ravnodušno zapusti trgovino s prijaznim izgovorom, da si bo premislila. Ali za pol metra vstavkov po 1.50 Din prebrska celo zalogo čipk, kar povzroči prodajalcu celo uro dela, da vzpostavi zopet red. Tudi se dogaja, da kupovalka ne ve, kaj bi pravzaprav rada; ozlovoljena radi svoje neodločnosti, strese jezo nad prodajalko.

To vrsto kupcev, moških kakor ženskih, lahko z vso pravico uvrstimo v rubriko »neprijetnih sodobnikov«. Mi pa, ki se nikakor ne pristevamo k »neprijetnim sodobnikom« — ako počastimo eno trgovino z našo navzočnostjo — sicer ne moremo drugače, kakor zahtevati vzornega prodajalca, vendar pa se večemo s tem, da bomo tudi vzorni kupci.

Zleti je, da bi zgoraj navedene besede citalo in si vzelo k srcu prav mnogo kupcev obojega spola.

Trgovci biti — ni lahka stvar. Težko je z vsemi ljudmi vedno dobro in ljubeznjivo ravnati, ne glede na to, kakšno je njihovo vedenje.

Brill

BISER KREM ZA OBUTEV

„TOBLER“

svetovna trgovina

čokolade, bonbonov in kakao obvešča svoje mnogobrojne odjemalce, da je že dala v promet nove, lepe okuse in dragocene nagrade. Tobler Sezname nagrad in albume „Tobler“ za hlevanje brezplačno od vseh prodajalcev. Sedanja nadrobna cena naših tablet Din 1.50 komad. — Generalno zastopstvo in skladišče za kraljevino SHS — „OBOROT“ — Beograd

20 6 Trgovačka ulica 7. Telefon 31-89.

Kupujemo zlato,

srebro ter zlat in srebrni denar. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana • Šiška, Jerneja cesta 8. 95/L

Trifazni motor

docela nov, prvovrstni berlinski fabrikat, z dreščem koleksi, trajno 3 KS 2.3 KW, 380 volt, 5 amper, 220 volt 8.6 amper, 1420 okretajev, 50 period, 0.75 cos. S. z jermenico, tračnicami in orodjem, popusti pri polni obremenitvi, Din 2500. 1926

Šivilja,

vajena vseh del — išče delo; event. gre tudi na dom. — Dopisi pod »Šivilja/2011« na upr. »Slov. Narod«. 97/L

Lepo zračno sobo

z električno razsvetljavo pod Rožnikom oddam solidnemu gospodu; mesečno z zajtrkom Din 330.— — Ponudbe pod »Zračna soba/2001« na upravo »Slov. Narod«. 97/L

Snežne čevlje

sprejema v popravilo vsled bližajoč se sezona že sedaj tvrdka M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra 6 in Prešernova 30. 97/L

Izdellovalci gornjih delov

(Oberteilhersteller), prvovrstne redne sile, šalite ponude. — Kožara Braća Šabek, Slav. Požega. 2030

Najstarejša slovenska plesarska in ličarska delavnica

Ivan Bricelj, Ljubljana, Dunajska cesta 15 in Gosposvetska cesta 2 (dvorišče kavarne »Evropa«).

Se priporoča. — Izviritev točna, cenno smerno. 72/L

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravnega zaračunavanja carine po meni deklarirane blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Pristni in pravi

KAVČIČEV

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

FLORIAN

rastlinski

želodčni

liker

znan in preizkušen kot zanesljivo domače zdravilo

že nad 20 let izdeluje in dobavlja

ed in ole

Rastlinska destilacija „FLORIAN“

(Izdellovalec Edmund Kavčič)

družba z o. z. v Ljubljani,

Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z originalnim podpisom:

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb, ki se prodajajo namesto pristnega

Kavčičevega „FLORIAN“!

Spominjajte se Tabora!